

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Diurnalulu acest'a ese totu a dôn'a Marti. *ser'a*; dar' prunumeratiunile se primescu in tôte diliele. *Pretulu* pentru Austro-Ungari'a: pre unu anu e 6 fl., pre I semestru 3 fl., — pentru Romani'a si Tierile latine si streine: pre unu anu 8 fl. 20 franci — lei noi, pre I semestru 4 fl. 10 fr. — l. n. unu numeru singuraticu costa 12 cr. v. a.

Tôte siodenile si assemnatiunile suntu a se tramite la Redactiunea diurnalului in Gher'ă Szamosujvár. Er' diurnalele de schimbu precum si tôte scrierile de a căror'a aparentia ar' fi a se face mentiune in acestu diurnalulu suntu a se tramite la *Proprietariulu diurnalului M. B. Ștănescu in Arad.*

Insertiunile se primescu cu 7 cr. de linia si 30 cr. tace timbrala. La repetiri mai dese a unoru si acior'asi insertiuni se accôrda reduceri insemnate in pretulu de inserare.

Collectantii de insertiuni se împartasiescu in % cuvenitu.

Abonamentele suntu a se face prin assemnatiuni postale: La REDACTIUNEA DIURNALULUI in Gher'ă Szamosujvár. Cei de gente barbara si din tierra straina se voru adresă: in *Siberi'a* la Tiarulu, in *Chin'a* la Ching-chiling-ho, in *Perzi'a* la Siaculu, in *Asi'a* si in celelalte parti ale lumii la prefectulu *Baniffa*. *Pretulu de abonamentu* se prinesce in totu soiulu de bani — numai in bani ideali nu.

O scena din viéti'a Azurinei

seu
Amorulu variantu
de
Cassacu.
(Fine.)
XIV.

Totu ce se petrecu între Sacagiu si Gugumanescus pana in seratu e unu misteriu.

Sér'a sosise. O tacere solemnă predomină stradele Bucuresciloru, nici o trasura, nici unu sgomotu, nici unu latratu.

Totulu dormiă, chiar' si Lun'a.

Bébè, ardinte de a se afiă mai curendu langa Azurin'a, pusese orniculu cu unu césu inainte.

Se imbracă in haine negre, 'si pusè o cravata alba, se pomodă, se manusiă si stup... esi pe drumu.

Iut' pasiulu de téma că se nu intardia. Se apropiă de locuinti'a silfidei s'ale: *intunericu besna.*

Azurin'a nu aprinsese nici o luminare, că intunereculu se midilocésca si mai multu strecurarea lui Bébè in gradina fara a fi observatu.

Dér' acésta precautiune contribui si mai multu la succesulu resbunarei lui Gugumanescus si Sacagiu.

Azurin'a catra 9 ôre merse in gradina, se asiediă totu pe acé'a-si banca unde statuse candu dâse intelnire lui Gugumanescus.

I-si trecu in revista totu ce se petrecu in decursu de 2 septamani si nimicu nu o impresionă mai multu decâtu scen'a din sér'a de balu.

Parea că se afiă totu langa Gugumanescus si ca sorbiău impreuna din cup'a amorului.

Dér' dupa bucuri'a ce se respandise pe obrasulu ei, unu noru 'lu acoperi. Unu noru, da unu noru că-ci 'si aduse amente de arestarea lui Gugumanescus, de arestarea fostului seu draguti.

Unu presentimentu vagu i-i spunea ca o mare catastrofa se va intimplă.

Dér' dens'a, incredula nu dadu atentiune fugitivei cugetari.

Eră enteteé.

Apoi cadiu intr'o reverie placuta.

Se faci unu sgomotu mare la spatele seu; dens'a crediă că-i Bébè, dar' privindu intr'ace'a parte, nu vedit pe nimeni.

Nu trecu multu si hop... si o umbra furisiandu-se intră pe pôrt'a gradinei.

Dens'a se indreptă dreptu spre Azurin'a, o salută, se asiediă langa dens'a si luandu-i man'a o contempla in tacere.

XV.

Ne aducemu aminte că Sacagiu si Gugumanescus plecara impreuna. Fostulu amantu alu Azurinei 'si luă diu'a buna dela amiculu seu si se duse acasa, unde se culcă.

Sacagiu curiosu de a afiă mai iute contienutulu scrisôrei o desfacu la momentu, cetindu cu nesatiu cuprinsulu ei.

Faci'a i-se inveseliă, si din candu in candu murmură:

„Bravo! bravo! bunu capu are Gugumanescus; odata „cu lumea si nu-mi mai trasnea prin creri unu ast'felu „de planu.“

Credemu de cuviintia a nu dá lectura acelei epistoli, că-ci nu e nimicu interesantu spre a potea fi neaparatu cunoscutu leporiloru.

Sacagiu dupa ce fini epistol'a, se indreptă catra locuinti'a Azurinei si postă in coltiulu stradei.

Nu trecu multu si fét'a din casa, Maritic'a, esi din curte, avendu necesitate a se duce la unu locu.

Sacagiu acést'a asteptă. Se luă dupa ce se departara puçinu de strad'a P. T. intra in vorba cu Mari'a.

— Domnisiôra, mi se pare deca nu me insielu, că esti in serviciulu D-siôrei Zoe-Azurin'a.

— Da domnule.

— Stapanu-t'a acasa e?

— Da.

— Primesce pe visitatori?

— Da.

— Pré bine; dar' acum én' spune-mi cum me găsesci pe mine?

Sacagiu de si urmă punctualmente instructiuniloru

trebare, si ar' fi parasitu numai decâtu acestu rol, déca ur'a in contr'a Azurinei, nu l'ar' fi intaritat.

— Curiósa întrebare domnule.

— He, cá spune curatu, — si se dede pre langa fetitia cuprindendu-o.

— Da, siedi bine domnule cá ne vede lumea.

Mari dícea aceste cuvinte numai de obicei, cá-ci î-i placea Sacagiu si chiar' la momentu începù se-lu iubésca.

— Déca nu-mi vei spune, nu te lasu.

— De, sciu eu, dise Mari rosiendu-se, esti cá m frumosu pentru mine, si fórté uritu pentru o coconitia.

— Asia dér' tu me iubesci?

— Adeca... am de gandu se te iubescu.

— Iubit'a mea Mari, începù Sacagiu, te-am iubit de multu si mi-asi fi datu totu spre a me iubi si tu.

— Da, asia sunteti Dv. coconasiloru, candu vedeti o féta curatica, cautati tóte midilócele cá se-o insielati.

— Me credi capabilu de o ast'felu de marsiavie? intrerupse Sacagiu.

— Nu, dér'...

— Dér... te iubescu, si luandu-o in braçie o sarutá.

Densii ajunsese, totu vorbindu in gradin'a Cismigiu; apucara pe din dosu, si se afláu intr'o completa singuratate.

In fine animele loru începura se vorbésca si unu amoru eternu fù sanctionatu.

Din acelu momentu Mari apartienca cu totulu lui Sacagiu.

XVI.

— Ia spune-mi iubito, reluá Sacagiu, Azuriu'a unde erá Domineca sér'a?

— Domineca...? respunse fét'a tremurandu si rosiendu-se de suvenirea acelei seri.

— Da.

— Nu erá acasa.

— Dér' unu domnu n'a venitu se-o caute.

— Nu.

Acestu respansu desconcentra pe Sacagiu in ide'a s'a.

O pauza de unu momentu se facù.

— Sum sigura cá nu scii ce mi s'a intemplantu atunci sér'a? dise Mari cu vioiciune.

— Nu.

— Asculta. Unu domnu cá m inaltu, cu capela de ai'a mare in capu, cu ochilari pe nasu, da tarcóle ne-inctatatu pe la pórt'a nóstra. Se vedé treb'a ca ascépta pe coconiti'a.

Catra 10 cósuri audii unu omu cu carnevisi si esfi afara cá se-lu strigu, candu me pomenii cu acelu domnu ea se rapede la mine, me iá in braçie si începù se me sarute. Abia me scapái si fuge iute in casa.

— Nimerniculu, dise Sacagiu cu dispretiu.

— Oh! eu ce placere mi-asiu resbuná de densulu.

— Amic'a mea. ecasiunea ti-se aréta.

— Candu?

— Chiar' de-a-séra; inse déca vei face ce eu-ti voiu spune.

— Bine.

Ce'a ce Sacagiu spuse Mariei a fostu imposibilu de aflatu. Inse candu se despartira, dens'a erá cu totulu devotata lui Sacagiu.

Densulu merse de gasi pe Gugumanescus si-i nara totu ce s'a petrecutu intre densii.

Acest'a parù multumitu de raportulu datu, de ace'a se adresá cu satisfactiune catra Sacagiu.

— Pe de-séra.

— Pe de-séra.

— Candu vei audí unu semnalu, atunci se faceti

Ffi siguru, lucrulu e cá si isbutitu.

Si Sacagiu plecá.

Oh! acum cu mine, D-le Bébè, urla Gugumanescu, cu furie; voiu vedé eu de séra, cine-i mai puternicu.

Si tu Azurino, 'mi vei plati infidelitatea fórté scumpu cá-ci ce se va petrece de séra va sdrobí reputatiunea t'a in faci'a cunoscutiloru tei.

Amaru e amorulu, dulce e resbunarea!

DORULU.

Tóta lumea unu doru are
Sapatu in anim'a s'a,
Si ace'a, in visare,
Se gândesce-alu aliná.

Tenerulu ce totu oftéza
Are dorulu ardiatoru,
Care î-lu inflacaréza
Dupa-unu idolu de amoru...
Elu din sufletu ast'felu díce:
„Ah! mi-e doru iubit'a mea
De voiesci se fiu ferice
Cauta doru-mi a curmá!?”

O cocóna maritata
Ce doresce-a cheffuí
Are dorulu cá indata
Soçulu de o-ar' parasí...
Ea din sufletu ast'felu díce:
„Ah mi-e doru dupa-unu iubit, —
Barbatiele fugi de-aice,
Dù te in caletoritu!”

Dorulu unei domnisióre
E destulu de legitimu,
Ea ascépta maritare,
Pentru unu secretu intimu.
Si din sufletu ast'felu díce:
„Ah! mi-e doru, mi-e doru de moru
Cá se me marítu ferice,
Se gustu din cup'a de-amoru!”

Unu flácáu fără parale
Care vré mândru a stá,
Vérsa lacrimé ocale
Si e doru zestre-a luá.
Elu repeta si totu díce:
„Ah! mi-e doru, mi-e doru, mi-e doru
Dupa bani spre-a fi ferice
Se platescu unde-su detoru.”

Patrioti suntu multi in tiéra
Carii, fără de-a-i numí,
Au unu doru, unu doru in pará
Din ciolanu a se hraní.
Ei eschiama si strigu tare:
Ah! mi-e doru si ne topimu,
Datí-ne cev'a oscióre,
Cá-ci de doru ren ne slabimu!

Se ve spui, ceteti, acum'a
Care e si dorulu meu,
Cá-ci s'a cá m trecutulu cu glum'a
Cu-alu nost' pastoriu meteleu —
„Ah! mi-e doru se vedu odata
Pe-alu nost' crudelu népàstoriu
Luându-si drépta resplata
Cá si-unu erudu apesatoriu.”

Mendel Becisnigstein.

Cha Politich-tochu, cha publicisticochu, cha cha Journalistochu, ca zvaristochu, cha gazetisctochu cha navelistochu, cha scrietortochu, shi phi la stirschitu cha ori ce tochu olme esception a-fora dui dobitochu chare nhor schofon dhosa pricina, che nu are eigenschaftulu de vorbitu schi schrisu, nu faci politichu, nu poti remanhe la mine se nu faci si ea politik, trebui se faci in marea csudhe a lui Istoczi schi a eselora dhela nepotinciosa lighi von Antesemithichi.

Ce vaei acei minchatose mare de jidovimi? acei ghehanganas vürdig dhila Antisemitiche lige blostemathe.

Chom poti ei achoma a papa atata grose meuge von poporu alesu alui Jehova, chindu nu hai potuthu face asta chu thote sirguintiele thuthoruru pismasche hai nostri, incepandu dela Salmasar, pe vaea thempurilor in josu shi phana la Isthoczi dhi astazi.

Astazi vrei se faci chichona lighi antesemithichi dhi nichichi, stingere dhi pe jidane, chinda esti thimpulu dhila luminare schi civiltsare, chindu nhoi hai pi Ghambeta, pe Chremieux, Vaddingston, Disraeli, schi pe alti multi fora numeru schi fora seama, pe Rotschild, charo tiene imparatii schi tieri

cho bhanii. Ei? nu esthi ascha ceva dhi risu? Ha? vuas? Ha, ha, ha?

Findu-che din pricina dhimisale achumu nu poti theme, nlu zoi! — poti dhorni fora frichii se o lasamu shi inchinamu dracului pomana dhisufletululu Thathelelui. Esthi lucru mai interesanthe, che hunu ofocier dhila Ciusiu schi unu altulu dela Clausenburghu adhica hunu schi chu hunu adheca trei, aschai ascha hunu schi chu hunu trei, togmai trei achuzate, fara hunu au dimichatu chu sabile in casa dhimisale pe unu bietu schiornalisti, ah! vei geschrien vie ein poi dhi chorechi betranu dhi poprichasiu.

Ei schi intrebi, chi nu hai fostu cine se aperi pe helu? Ce intrebare ferzeihen mir cha se dicu prosthe?

Cine este pe lumi ascha e'irigiosu cha se bagi chapu, schi se despartiesti chindu vedi che dhoi chene thurbati manci pe hunu haltul ala patrulea? ha?

Nu este mai kluger che indhata ce vezi primejdia se prinzi chorajiu la fuga.

Ei chiar ascha trebuitu se faci schi aci, acesta esthe lucrul schelu mai intiepti.

Eu nu potu dhe ajunsu se laudu chirajulu celoru doi preteni dela von Herr Redactorulu buchatitu, cari findu de fhacia si vezindu sabi'a sclipindu, chu unu churaju ne mai pomenitu a luatu la foga dhoi in trei parti, cha se strige, dhi chumva poteau striga, oprinduli-se vorb'a in ghitu dhi churajulu schelu mari de ajutoriu.

Schi cu inche de voinicosu ce suntu, altmentrelea nu faciamu, fora luandhu-mi iman'a in dhinti schi churagiulu din panthalonu o luamu la fuga cu ochii inchisi dupa ajutoriu. Deci ii gratulesu dhin imina, che a potutu eschi nevetamati dhin marea primejdia.

Nu meine heren nu glumescu, stiti che Becisnigstein in ast'felu de treburi forte speiminthosu, vorbeste forte serhosu schi cu singeli rece.

Astha este caracteristicu von schei chirajosu.

Cine nu va face astha va fi unu laschu si due si jumatati schi unu patrariu, schi elu va vede ce va pati.

Caci chare esti shelu mai maretiu minciuna. Fuga este rusinosa schi care schelu mai mare adeveru che este sinatosa. No vezi? Ha ha ha. Zum widersehen cu plecatura.

CALENDARUL SATEANULUI ROMANU

pre anulu ordinariu 1881

urnatu de Cartea III. din

BIBLIOTECA SATEANULUI ROMANU

A ESITU DE SU TIPARIU

si cuprinde urmatoarele materii interesante:

Partea Calendaristica: Date cronologice pre anulu 1881, Serbatorile si schimbatoare, Celea patru anu-tempuri, Intunecimi in soare si luna, Ajunurile (posturile) presce netulu reginte alu acestui anu, Genealogia, Cronologia, Tergurile de tierra insemnarea a sa revedintu si indreptatu pre bas'a dateloru mai none consemnate la Minister de agricultura, industria si comereiu r. m. Datele curente dapa calendgorianu, Santii si Serbatorile besericeii resaritene si apusene, Faselu lunci si Schimbarile i, Semne de tempu, Terminele resaririi si apurerei soarelui in diverse restempuri ale fiacarui a, in urma anunciurii literarie, de cari e plina si involtoria acestui calendaria; afora de adausa la partea calendaristica si papiru albu pentru insemnarea unoru agende de casa.

Partea de cetitu: Ce e romanulu? poesia de J. Clintocu, **Starea ului romanu si mijlocele imbunatatirei aceleia** prolegere publica de M. **Copila Romana** poesia de Jos. Vulcanu, **Nunta Docticii** noveletta de V. R. **Marior'a** poesia de D. Bolintinenu, **Economulu trebuie se-si cunoasca par** **ula bine d. Economulu, Pastorulu din Basarabi'a** poesia de C. C. Plesioinu, studiu din ornitologia populara rom. de S. Ft. Maricau, **Seraci'a, Fericierea si** **ta de G. Sionu, Cinstea domnesca — impartita de * Stanu Venatoriu** in **mplare din betrani — poesia de P. Dulfu, Inveliatu'a de C. Trotenu, Kisete si** **ete: Laudele apci** cantate de unu beutoriu de vinu (poesia), **Betivulu respitatoriu,** — **ia de unu betivu bene-conservatu,** — **Detori'a barbatasca,** — poesia, — **Se judeca unu** **de despartire,** — **Tacet!** — poesia.

Pretulu unui esemplariu e 30 cr. v. a. (75 bani **Romani'a) — Totu alu cincilea esemplariu se da** **is; si asié 5 esemplare se vendu cu 1 fl. 20 cr,** **es. cu 2 fl. 40 cr., 50 esemplare cu 12 fl. v. a.** **A se adresá la Redactiunea acestui diurnalu in** **Gherla (Szamosujvár.)**

ASSECURATI-VE SEMENATURILE VOSTRE CONTR'A GRINDINEI

SOCIETATEA ACTIUNARA FRANCO-UNGARA DE ASECURATIUNE

in Budapest'a

[FRANCO-HONGROISE]

din a carei'a capitalu foundationalu staveritu in suma de

20 milli6ne franci s6u 8 milli6ne floreni in auru

s'au depusu deja prin actiunari in bani gata

10 milli6ne franci s6u 4 milli6ne floreni in auru

cari s'au ellocatu parte in cele mai de frunte bance din capitala parte in hartie de statu ungare

primesce assecuratiuni :

1. **contr'a daunelorou causate prin focu si exploziune**, in edificia si obiecte mișcat6re;
2. **contr'a daunelorou causate prin grindina** in totu soiulu de produse economice;
3. **contr'a daunelorou causate prin transportu** in veri-ce bonuri s6u marfuri expedate pe uscatu ori pe apa;
4. **contr'a daunelorou de ch6mage**, adeca a daunelorou cari in casuri de focu ori exploziune urm6za din impușinarea venitulu ori intrerumperea s6u chiar' incetarea munc6i;
5. **contr'a daunelorou causate prin spargere de legi** — g6muri la ferestri, oglindi etc.
6. **pe vi6ti'a omulu**, in specia: **assecuratiuni de capitale, eventualminte si cu adausulu de a se esolvi inainte de m6rte la unu anumitu terminu, assecuratiuni de renta, pensiuone si zestre.**

Ac6sta societate, in fruntea carei'a stau Domnii **STEFANU BIT6** c6 presidente, Br. **BELA B6NHIDY** si **EUGENIU BONTUOX** c6 vicepresidenti si **LUDOVICU MOSKOVITZ** c6 directoru generalu, avendu capitalulu foundationalu mai susu mentionatu, tende onoratului publicu assecuratoriulu deplena garantia in t6te privintiele; si la contractarea de assecuratiuni offera **cele mai avantagi6se conditiuni** si **cele mai mari favoruri possibili**, — 6r' daunele obveniente **le regul6za** si **reint6rce** in tempulu celu mai scurtu si in modulu celu mai convenabilu.

Offertele de assecuratiuni le primescu si desluserile necesarie le dau cu t6ta promptitudinea Agenturile principale si cercuale si

**Agentur'a principala din Aradu
la J. M. SCHULHOF si FIULU**

Aradu Strat'a Atz6l-P6ter nru 1.

(in cas'a — mai inainte — MOLLFISCH.)

[17—20.]

Assecurati capitalu pentru betranetiele v6stre si pentru urmasii vostri!

Assecurati-ve contr'a toturoru elementelorou distructoriei!